

VID

Studieplan for bachelor i sykepleie

deltid 4 år

180 studiepoeng

Programme Description for Bachelor of Science in Nursing

180 ECTS

Fakultet for helsefag

Faculty of Health Studies

Godkjent 4. juni 2020 av Utdanningsutvalget

Approved 4 June 2020 by The Education Committee

Revidert 1. Juni 2023

Revised 1 June 2023

Tilrettelagt for deltid fire år

VID Helgeland/Sandvika

Godkjent av Dekan 15. Februar 2021

Innhold

1. Presentasjon av studiet, deltid	1
2. Målgruppe og opptakskrav	3
3. Læringsutbytte.....	3
4. Arbeids- og undervisningsformer	5
5. Internasjonalisering	5
6. Praksisstudier.....	6
7. Vurderingsformer.....	6
8. Skikkethetsvurdering	7
9. Studiets oppbygning	8
Emnebeskrivelser.....	10
Grunnleggende sykepleie, fag og profesjon	11
Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi	14
Sykdomslære og farmakologi.....	16
Legemiddelregning	17
Grunnleggende sykepleie i klinisk praksis.....	19
Livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis.....	21
Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke.....	23
Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke i klinisk praksis, del 1.....	26
Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke i klinisk praksis del 2.....	28
Interkulturell kommunikasjon.....	31
Medisinsk simulering og hjertelungeredning for helsepersonell.....	33
Sykepleie til barn	35
Distriktssykepleie	37
Sykepleie til hjemmeboende pasienter.....	39
Folkehelse i et lokalt og globalt perspektiv	42
Sykepleiefaglig ledelse og innovasjon i et samfunn i endring	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Sykepleie i samhandling med mennesker med psykisk lidelse og/eller rusavhengighet	44
Sykepleiefaglig fordypning: Bacheloroppgave.....	49

1. Presentasjon av studiet, deltid

Bachelorstudiet er en profesjonsutdanning som kvalifiserer for autorisasjon som sykepleier. Sykepleie er et praktisk yrke og en akademisk disiplin.

VID har tilrettelagt for å ta utdannelsen på deltid fire år. Arbeidsomfaget tilsvarer 75% av fulltid. På fulltidsstudiet regnes et arbeidsomfang på 40 timer studieinnsats. pr. uke. Arbeidsomfanget på deltid regnes som 30 timer studieinnsats pr. uke.

Det er lagt opp til ukesamlinger for hele studentgruppen, med sammenhengende undervisningsdager på 3 - 5 dager i Sandnessjøen eller Sandvika. Flest ukesamlinger første året, litt færre andre til fjerde år, avhengig av praksisorganisering. I tillegg blir det to faste studieaktive dager i uken med undervisning, gruppearbeid og veiledning.

Det er 8 praksisperioder i løpet av studiet, og disse er lagt til 2., 3. og 4. studieår med en varighet på 6-8 uker. I praksisperiodene går studentene hele dager. Det er 100 % nærværspålit i praksisstudiene.

Sykepleierutdanningen ved VID er i samsvar med [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk](#) for høyere utdanning, [Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanningene](#) og [Forskrift om nasjonale retningslinjer for sykepleierutdanning](#). Retningslinjene fastsetter studienes kompetansekrav under følgende kompetanseområder:

- Helse, sykdom og sykepleie
- Sykepleieprofesjonen, etikk, kommunikasjon og samhandling
- Vitenskapsteori og forskningsmetode
- Faglig ledelse, kvalitet og pasientsikkerhet
- Tjenesteutvikling og innovasjon
- Teknologi og digital kompetanse

Sykepleie er å bistå mennesket med ivaretagelse av grunnleggende behov, fremme helse, forebygge og behandle sykdom, lindre lidelse og eventuelt sikre en verdig død. Sykepleie utøves i samhandling med mennesker i alle aldre. Sykepleiefaget bygger på humanistiske og demokratiske verdier. Menneskets egenverdi og yrkesetikken er sentralt i profesjonsutøvelsen.

Nøkkelinformasjon om studiet

ISCED: 0913: Nursing and midwifery (12.6 - 723)

Studieprogramkode: BASPDEL

Antall studiepoeng: 180

Kvalifikasjonsnivå: 1. syklus (bachelorgrad)

Grad etter avsluttet studium: Bachelor i sykepleie

Undervisningsspråk: norsk og engelsk

Organisering av studiet: Deltid: 75% studiebelastning

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 2300 timer

Fastsatt studietid: 4 år

Studieåret starter: Høst

Undervisningssted: Sandnessjøen eller Sandvika

Samarbeid og samhandling på tvers av fag og profesjoner er avgjørende for å kunne tilby helhetlige, individuelt tilpassede og koordinerte tjenester. Studentene utdannes til i å initiere og bidra til tverrfaglig, tverrprofesjonell og tverrsektoriell samhandling for å imøtekomme befolkningens og samfunnets behov for sykepleie i dagens og morgendagens helsetjeneste, på tvers av virksomheter og nivåer.

Studieprogrammet er forskningsbasert, profesjonsrettet og praksisnært. Studentene trenes i å utføre selvstendige observasjoner og gjøre kliniske vurderinger, prioriteringer og beslutninger som er forutsetninger for å iverksette relevante tiltak og evaluere effekten av sykepleie og behandling. Studieprogrammets oppbygging sikrer progresjon, fra det grunnleggende til det mer komplekse, og integrerer teori og praksis for å understøtte læringsutbyttebeskrivelsene. Kvalitets- og forbedringsarbeid med fokus på pasientsikkerhet vektlegges som sentral kompetanse gjennom hele utdanningen.

Studieprogrammet skal bidra til at VID utdanner kompetente, handlekraftige og engasjerte sykepleiere med bevissthet om nestekjærlighet og respekt for menneskets unike verdi og ukrenkelighet. Sammen med praksisfeltet har vi valgt følgende fire begreper *engasjert – handlekraftig – verdibevisst – kunnskapssøkende*, for å tydeliggjøre og løfte frem VID sin særegne profil. og som skal kjennetegne studenter og kandidater som uteksamineres med bachelor i sykepleie fra VID.

Verdibevisst

Sykepleiere fra VID skal utvikle en verdikompetanse som innebærer bevissthet om eget livssyn og verdier, samt respekt for andres kultur, verdier og livssyn. Den diakonale verdiforankringen handler om et engasjement for rettferdighet, barmhjertighet, solidaritet og omsorg for medmennesker. Gjennom studiet skal studentene utvikle sykepleieidentitet, som innebærer både forståelse for og eierskap til sykepleieprofesjonens grunnleggende verdier. Verdibevissthet handler om refleksjon og kritisk tenkning og utvikling av skjønn som grunnlag for å gjøre gode valg. Å kunne delta i samtaler med kolleger og andre faggrupper om etikk og verdier er en viktig sykepleierkompetanse og en sentral del av det å være en verdibevisst profesjonsutøver.

Kunnskapssøkende

Grunnlaget for omsorgsfull og faglig forsvarlig sykepleie er oppdatert kunnskap, skikkethet for yrket og respekt for menneskers medbestemmelse. Som student og fremtidig sykepleier skal studenten være godt rustet til å orientere seg i kunnskapssamfunnet, kjenne til forskning, finne relevant kunnskap og kritisk vurdere ulike kunnskapskilder. Programmet ønsker å stimulere studentene til å stille spørsmål og aktivt søke svar og derigjennom utvikle sin egen rolle som innovatører og «oppdagere» av ny kunnskap. Å være kunnskapssøkende innebærer å relatere kunnskap til klinisk arbeid og søke ulike typer kunnskap inkludert forskningskunnskap, erfaringskunnskap og brukerkunnskap.

Handlekraftig

Sykepleiere som utdannes fra VID skal være handlekraftige. Det innebærer at bachelorprogrammet fokuserer på å gi studentene trening i og kompetanse til å håndtere akutte situasjoner, øvelse og kompetanse i praktiske ferdigheter, kunnskap om og erfaring med hvordan omsorg skal ytes i profesjonell sykepleiepraksis, samt bevissthet og trygghet på egen kompetanse og yrkesrolle.

Engasjert

«Engasjert for mennesket lokalt og globalt» er VID sitt motto. Engasjement handler om aktiv deltakelse, om solidaritet, og om vilje og kunnskap til å engasjere seg i pasienter, pårørende, arbeidsmiljø og samfunn. Det handler om nysgjerrighet og ønske om å forstå sammenhenger. Studieprogrammet tilrettelegger for aktivitet og engasjement i læringsaktiviteter og deltakelse i studentmiljøet.

Arbeids-, yrkes og studiemuligheter etter endt utdanning

Sykepleiere er en etterspurt arbeidsressurs med bred og allsidig kompetanse. Dette gir mulighet for arbeid innen et vidt spekter av helsetjenesten. Tradisjonelt har sykepleiere arbeidet innen ulike deler av kommunale helse- og omsorgstjenester og i spesialisthelsetjenesten, på ulike nivå.

Bachelorutdanningen i sykepleie legger grunnlag for videre studier på masternivå og en rekke videreutdanninger.

2. Målgruppe og opptakskrav

Studiet retter seg mot alle som ønsker å utdanne seg til sykepleier. Opptak til studiet skjer på grunnlag av generell studiekompetanse. Det kreves gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i norsk (393 årstimer) samt gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i fellesfaget matematikk (224 årstimer). Karakterkravet i matematikk er dekket dersom ett av følgende programfag er bestått: S1, S2, R1 eller R2.

Søkere som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse kan, etter fastsatte kriterier, søke opptak på grunnlag av realkompetanse. Karakterkravet i matematikk og norsk gjelder også for realkompetansesøkere.

Det er en forutsetning at søkere har gode norskkunnskaper både muntlig og skriftlig. Søkere med utenlandsk utdanning må dokumentere at de fyller krav til norsk- og engelskkunnskaper i forskrift 6. januar 2017 nr. 13 om opptak til høgere utdanning.

Det stilles krav om politiattest i forbindelse med oppstart av studiet.

3. Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene er lagt på 1.syklus i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning. Etter fullført studium skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper

Kandidaten

- har bred kunnskap om menneskets grunnleggende behov
- har bred kunnskap om de vanligste symptomer, sykdommer, sykdomsforløp og behandling
- har bred kunnskap om sykepleierens helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende funksjon
- har bred kunnskap om sentrale begreper, teorier, modeller og problemsstillinger innenfor sykepleiefaget
- har bred kunnskap om sykepleierens funksjons- og ansvarsområder

- har kunnskap om ledelse og organisering av helsetjenesten, nytenkning og innovasjonsprosesser
- har kunnskap om kvalitetsarbeid, risikofaktorer og pasientsikkerhet i helsetjenesten, og prinsipper og tiltak for å redusere pasientskader
- har kunnskap om sykepleieprofesjonens og diakoniens historie, verdier, tradisjoner og egenart
- har kunnskap om hvilken betydning livssyn, verdier og kultur- og språkbakgrunn har for sykdomsforståelse og likeverdige tjenester
- har kunnskap om prioriteringer og politiske rammers betydning for helse- og velferdssystemet
- har kunnskap om vitenskapsteori og forskningsmetode relevant for sykepleiepraksis
- har kjennskap til hvordan digitalisering og teknologi kan bidra til innovasjon og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenestene

Ferdigheter

Kandidaten

- kan gjøre selvstendige og systematiske kliniske observasjoner og vurderinger som grunnlag for å prioritere, iverksette, dokumentere og evaluere sykepleie og behandling
- kan anvende relevant kunnskap fra forsknings- og utviklingsarbeid kombinert med erfaring og faglig skjønn for å utøve omsorgsfull og faglig forsvarlig sykepleie
- kan identifisere risikofaktorer og planlegge og iverksette forebyggende tiltak basert på kunnskaper om pasientsikkerhet
- kan samhandle tverrfaglig, tverrprofesjonelt og tverrsektorielt for å sikre et koordinert, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud og pasientforløp på tvers av virksomheter og nivåer
- kan informere, undervise og veilede pasienter og pårørende, og fremme læringsprosesser som bidrar til mestring for den enkelte pasient og i grupper
- kan identifisere og kritisk reflektere over etiske utfordringer og dilemmaer i sin yrkesutøvelse
- kan anvende verktøy for å fremme pasientsikkerhet, kvalitet og innovasjon i helse- og omsorgstjenesten

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan planlegge og gjennomføre faglig forsvarlig sykepleie til akutt og kronisk syke og mennesker med komplekse behov, i primær- og spesialisthelsetjenesten
- kan bidra til at faglige og etiske normer og dilemmaer reflekteres og synliggjøres i den helsepolitiske debatten
- kan finne, vurdere, anvende og formidle fagstoff på en reflektert og kritisk måte, både skriftlig og muntlig, og argumentere faglig overfor kolleger og samarbeidspartnere
- viser evne og vilje til livslang læring og bidrar til innovasjon og kontinuerlig forbedring i helse- og omsorgstjenesten
- kan se muligheter, begrensinger og etiske og juridiske aspekter ved anvendelse av ulike teknologier i helse- og omsorgstjenestene
- kan planlegge og gjennomføre kommunikasjon og samhandling med pasienter og pårørende basert på respekt, medbestemmelse og integritet
- har innsikt i sosiale og helsemessige utfordringer inkludert omsorgssvikt, vold, overgrep, rus- og sosioøkonomiske problemer og kan identifisere og følge opp

mennesker med slike utfordringer, samt kunne iverksette tiltak og/eller behandling, eller henvise videre

- har innsikt i globale helseutfordringer og sykepleieutøvelse i et internasjonalt perspektiv

4. Arbeids- og undervisningsformer

Sykepleieyrket er basert på ulike kunnskapsformer, og fordi sykepleieren arbeider i en kontekst med sammensatte problemer kreves det at studentene anvender ulike kunnskapsformer i studiet. Forskning er en sentral kilde til kvalitetssikret fagutøvelse, sammen med annen fagkunnskap og erfaringskunnskap, herunder brukerkunnskap. Utdanningsprogrammet bygger på et sosiokulturelt læringssyn og forstår læring som en aktiv og sammensatt prosess som skjer i et samspill av det lærere og studenter bringer med seg inn i lærings- og undervisningssituasjonen. Det benyttes i stor grad studentaktive læringsformer som dialogbasert undervisning, seminarer, omvendt klasserom, arbeid i studiegrupper, medstudent-vurdering og veiledning, ferdighetstrening, simulering og praksisstudier i tillegg til forelesninger. Læringsaktiviteter vil variere innenfor ulike emner og komplettere studentenes selvstudier. Det er lagt opp til tverrprofesjonell samarbeidslæring i studiet. Det betyr at noen arbeids- og undervisningsformer er felles med andre profesjonsutdanninger. Ett eksempel er emnet *Livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis* som inngår i alle profesjonsutdanningene ved VID.

Der kunnskap vanskelig kan tilegnes gjennom selvstudier eller der studiet krever en forpliktelse overfor medstudenter kan det som del av obligatorisk aktivitet benyttes nærværsplicht. Dette gjelder først og fremst praksisstudier, ferdighetstrening og simulering. Nærværsplicht kan også gjelde læringsaktiviteter der studentens deltakelse og engasjement er en vesentlig forutsetning for læring og utvikling.

5. Internasjonalisering

Sykepleierstudenter ved VID har mulighet til å ta deler av studiet i utlandet. Særlig 5., 6. og 7. semester er tilrettelagt for utveksling. Studentene kan reise på utveksling av minimum tre måneders varighet, eller ta et helt semester ved en utenlandsk utdanningsinstitusjon. Sykepleierutdanningen ved VID legger opp til at studentene får mulighet til å delta i internasjonale utvekslingsprogram i Norden og Europa (gjennom NORPLUS og ERASMUS+ programmet). Høgskolen har også bilaterale avtaler med utdanningsinstitusjoner i mange land utenfor Europa.

Det tilrettelegges for at utenlandske sykepleierstudenter fra utdanningsinstitusjoner høgskolen har avtale med kan velge å ta enkeltemner i teori eller praksis ved VID. Noen emner vil derfor ha undervisning og pensum på engelsk.

Høgskolens vitenskapelige ansatte deltar aktivt i internasjonale forskningsnettverk og mange har opparbeidet seg nære relasjoner til samarbeidende institusjoner og praksisfelt i land i og utenfor Europa. Studenter som ikke reiser på utvekslingsopphold i løpet av studiet, vil derfor møte tema, hvor internasjonale perspektiv og utviklingsområder er aktuelle, i undervisning på campus. I emnet *Folkehelse i et lokalt og globalt perspektiv* tematiseres globale

folkehelseutfordringer og yrkesutøvelse belyses i et flerkulturelt miljø. Ved å legge til rette for innreisende utvekslingsstudenter i dette emnet, vil alle studentene være delaktige i diskusjoner og arbeide i studiegrupper hvor det flerkulturelle perspektivet på helse og sykdom er tema. I praksisstudier vil norske studenter møte innreisende utvekslingsstudenter som de skal samarbeide med. Studentene som samhandler med innreisende studenter, vil opparbeide seg kunnskap og erfaring i å kommunisere og samarbeide med studenter som har en annen kultur og kontekst for sin framtidige profesjonsutøvelse. Store deler av helsetjenesten har i dag profesjonsutøvere med ulik kulturell bakgrunn. Internasjonal erfaring der ulike syn på sentrale tema innen helse, sykdom, pasienters/brukeres medbestemmelse og etiske spørsmål diskuteres, gir studentene viktig kompetanse i framtidig arbeidsliv.

6. Praksisstudier

Praksisstudier utgjør 50% av sykepleierutdanningen, til sammen 90 studiepoeng eller 2300 timer i tråd med Yrkesdirektivets føringer (Direktiv 2005/36/EF og Endringsdirektiv 2013/55/EU). Praksis innebærer læring gjennom deltakelse i pasientsituasjoner i ulike deler av helsetjenesten. Det legges også til rette for læringsaktiviteter som litteraturstudier, casestudier, ferdighetstrening, simulering og refleksjon som del av praksisstudiene. Utvikling av *handlekraft* er et viktig mål for utdanningen ved VID og studiet vil gi studenten trening i bruk av konkrete hjelpemidler og metoder under veiledning både i ferdighetssenter og i praksisstudiene. Gjennom læring av kunnskaper, øvelse på ferdigheter og erfaringer fra ulike praksisområder forventer høgskolen at studenten gradvis utvikler selvstendighet som sykepleier. VID bruker lærings- og vurderingsverktøy i praksisstudiene som legger vekt på støtte studentene til å aktivt nyttiggjøre seg ressurser som er tilgjengelige, og gjennom dette utvikle kompetanse som trengs for å engasjere seg i livslang læring.

Det knyttes arbeidskrav, praksisseminar og veiledning til praksisstudiene. I tillegg til direkte klinisk arbeid er dette obligatoriske aktiviteter som inngår i vurderingsgrunnlaget for bestått praksisstudium.

VID har inngått samarbeidsavtaler med praksistilbydere jmfør forskrift 6. september 2017 nr. 1353 om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger. Disse omhandler planlegging av praksisstudier og samarbeid om veiledning og forskning. Praksisstudier avvikles primært i nærområdet til VID. Studenter må likevel påregne å gjennomføre praksisstudier andre steder. Høgskolen skaffer til veie praksisplasser, og studenten må ta imot den praksisplass som blir tilbudt.

Det er 100% nærværspålit i praksisstudiene. Fravær grunnet sykdom godkjennes inntil 10%. Ved fravær mellom 10% og 20% må dette tas igjen for å få godkjent praksisstudiet. Fravær inntil 20% kan tas igjen i tilknytning til praksisperioden, etter avtale med praksisstedet. Kompensasjon må være gjennomført for å få emnet godkjent. Fravær over 20% vil føre til et forlenget studieløp.

7. Vurderingsformer

Følgende vurderingsformer anvendes i utdanningsprogrammet:

- Individuell skriftlig hjemmeeksamen
- Individuell skriftlig skoleeksamen
- Prøve i legemiddelregning
- Vurdering av praksisstudier
- Hjemmeeksamen i gruppe
- Praktisk prøve i utvalgte valgfag
- Individuell skriftlig bacheloroppgave

For hvert emne er det angitt obligatoriske aktiviteter som må være godkjent for at studenten kan gå opp til eksamen og/eller at emnet skal bestås. Nærmere bestemmelser vedrørende kompensasjon for obligatoriske aktiviteter er angitt i den aktuelle emneplan. Både summative og formative vurderingsformer benyttes gjennom studieløpet.

Eksamen reguleres av [Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved VID vitenskapelige høyskole](#).

8. Skikkethetsvurdering

VID vitenskapelige høyskole har et lovpålagt ansvar for å vurdere om studentene er skikket til å bli sykepleier. Vurderingen er underlagt forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om [skikkethetsvurdering i høyere utdanning](#) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10, sjette ledd. Skikkethetsvurderingen skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. Løpende skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens forutsetninger for å kunne fungere i yrket. Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering.

9. Studiets oppbygning

1. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/S*
BASPDEL 1010	Grunnleggende sykepleie, fag og profesjon	15	Høst/Vår	O
BASPDEL 1020	Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi	15	Høst	O
BASPDEL 1030	Sykdomslære og farmakologi	13	Vår	O
2. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/S*
BASPDEL 1040	Grunnleggende sykepleie i klinisk praksis	12	Høst	O
BASPDEL 1050	Livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis	5	Høst	O
BASPDEL 2010	Sykepleie til akutt, kritisk, kronisk syke	15	Høst/Vår	O
BASPDEL 2020	Sykepleie til akutt, kritisk, kronisk syke i klinisk praksis del 1	15	Vår	O
3. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/S*
BASPDEL 2030	Sykepleie til akutt, kritisk, kronisk syke i klinisk praksis del 2	15	Høst	O
BASPDEL 2101	Valgemne: Interkulturell kommunikasjon	5	Høst	S
BASPDEL 2102	Valgemne: Medisinsk simulering og hjertelungeredning for helsepersonell	5	Høst	S
BASPDEL 2103	Valgemne: Sykepleie til barn	5	Høst	S
BASPDEL 2105	Valgemne: Distriktssykepleie	5	Høst	S
BASPDEL 3020	Sykepleie til hjemmeboende pasienter	15	Vår	O
BASPDEL 2040	Folkehelse i et lokalt og globalt perspektiv	10	Vår	O
Studenten må velge ett av valgemnene.				
4. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/S*
BASPDEL 3010	Sykepleiefaglig ledelse og innovasjon i et samfunn i endring	15	Høst	O

BASPDEL 3040	Sykepleiefaglig fordypning: Bacheloroppgave	15	Høst/Vår	O
BASPDEL 3030	Sykepleie i samhandling med mennesker med psykisk lidelse og/eller rusavhengighet	15	Vår	O
* O=obligatorisk emne, S=semi-obligatorisk emne.				

Emnebeskrivelser

Grunnleggende sykepleie, fag og profesjon

Fundamentals in nursing

Innhold

Emnet gir studenten en innføring i sykepleiens særegne fagområde, profesjon og sykepleiefagets sentrale begreper, verdier og vitenskapelige grunnlag. Kunnskap om menneskets grunnleggende behov og hvordan kartlegge og imøtekomme svikt i egenomsorgsevne er sentrale tema. Å se det enkelte mennesket med sine særegne behov vektlegges. Emnet gir en innføring i sykepleierens vurderings- og beslutningsprosess og trening i grunnleggende kliniske ferdigheter.

Hovedtemaer:

- Sykepleiefagets grunnlagstenkning
- Sykepleieprosessen
- Sykepleie til personer med svikt i ivaretagelse av grunnleggende behov
- Grunnleggende sykepleieferdigheter
- Kommunikasjon
- Etikk
- Sosiologiske perspektiver på helse og sykdom
- Sykepleiens historie
- Lover og forskrifter
- Vitenskapsteori og forskningsmetode

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om sentrale fenomener og begreper i sykepleie
- har kunnskap om menneskets grunnleggende behov gjennom hele livsløpet; fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle/åndelige, og hvordan svikt i disse innvirker på mennesket
- har kunnskap om personsentrert sykepleie
- har kunnskap om forebyggende og helsefremmende sykepleie
- har kunnskap om grunnleggende sykepleieferdigheter, sykepleieprosessen og dokumentasjon av sykepleie
- har kjennskap til teknologi og digitale løsninger i helsetjenesten
- har kunnskap om generell kommunikasjonsteori
- har kunnskap om ulike retninger i etisk teori og deres relevans for sykepleieutøvelse

Emnekode: BASPDEL1010

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkelttemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet: 1. studieår

Deltid: 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:
Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Høst

/ Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:
53 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
44 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
308 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
405 timer

- har kunnskap om sykepleiens historiske utvikling og diakonale tradisjon, og dens betydning for profesjon- og tjenesteutøvelse
- har kunnskap om sosiologiske perspektiver på helse og sykdom
- har kjennskap til relevante lover og forskrifter
- har kunnskap om helse- og sosialpolitikk, inkludert gjeldende myndighetskrav og tvangsbestemmelser
- har kjennskap til ulike kunnskapsformer, vitenskapsteoretiske retninger og ulike forskningsmetoder
- har kjennskap til førstehjelp

Ferdigheter:

Studenten

- kan utføre grunnleggende sykepleieferdigheter
- kan utøve sykepleie etter hygieniske prinsipper
- kan anvende deler av sykepleieprosessen som metode for å identifisere, vurdere, og foreslå sykepleietiltak
- kan utarbeide, vurdere og presentere en faglig problemstilling
- kan søke etter og anvende oppdatert og relevant kunnskap
- kan reflektere over forholdet mellom ulike roller og posisjoner i helsevesenet
- kan reflektere over etiske utfordringer i utøvelse av sykepleie

Generell kompetanse:

Studenten

- kan formidle fagstoff, skriftlig og muntlig
- kjenner til relevante problemstillinger knyttet til lover og forskrifter
- kan reflektere over egne holdninger og fordommer i møte med andre mennesker

Arbeids- og undervisningsformer

- Dialogbasert undervisning
- Forelesninger
- IKT-støttet undervisning
- Ferdighetstrening/simulering
- Gruppearbeid

Obligatoriske aktiviteter

- Nærværspiktig ferdighetstrening
- Innlevering av skriftlige oppgaver
- Praktisk prøve i grunnleggende sykepleieferdigheter

Fravær i ferdighetstrening kompenseres med ny ferdighetstrening på angitt dato eller arbeidskrav. All ferdighetstrening må være godkjent for å kunne gå opp til praktisk prøve. Studentene kan framstilles samlet i grupper, men får individuell vurdering. Det gis tre mulige forsøk på å bestå prøven.

Alle andre obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell skriftlig hjemmeeksamen	3 dager	A-F

Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi

Anatomy, physiology, biochemistry and microbiology

Innhold

Emnet gir kunnskap om menneskekroppens oppbygging og funksjon, sykdomsfremkallende mikrober og smitteoverføring.

Hovedtemaer:

- Menneskets anatomiske oppbygging
- Kroppens biokjemiske og fysiologiske prosesser
- Kroppens organsystemer, deres funksjon og samspill
- Sykdomsfremkallende mikrober og kroppens forsvar
- Smitteoverføring og smittekjede

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om anatomiske strukturer og organer i menneskekroppen
- har bred kunnskap og forståelse for normal fysiologi i de ulike organene og organsystemene
- har kunnskap om sentrale biokjemiske prosesser
- har bred kunnskap om smittestoffer og smitterisiko
- har kunnskap om smittekjeden og basale smittevernsrutiner

Ferdigheter:

Studenten

- kan formidle bred kunnskap om menneskekroppens anatomi og organsystemer, samt om fysiologiske og biokjemiske prosesser
- kan formidle kunnskap om mikrobiologi

Generell kompetanse:

Studenten

- har innsikt i hvordan kunnskap om kroppens oppbygging og funksjoner har betydning for utøvelse av faglig forsvarlig sykepleie
- har innsikt i hvordan kunnskap om mikrobiologi har betydning for utøvelse av faglig forsvarlig sykepleie

Emnekode: BASPDEL1020

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

1. studieår

Deltid: 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Nei

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

63 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

25 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

317 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

405 timer

Arbeids- og undervisningsformer

- Dialogbasert undervisning
- Forelesninger
- IKT-støttet undervisning
- Seminar
- Gruppearbeid
- Selvtester på læringsplattform

Obligatoriske aktiviteter

- Seminarer med 70% nærværsplicht

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell skriftlig skoleeksamen i anatomi, fysiologi og biokjemi	4 timer	A-F
Individuell skriftlig skoleeksamen i mikrobiologi	1 time	Bestått/ ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Nasjonal eksamen i anatomi, fysiologi og biokjemi arrangeres av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning (NOKUT). Ingen hjelpemidler tillatt.

Sykdomslære og farmakologi

Pathology and pharmacology

Innhold

Emnet gir studenten kunnskap om hvordan sykdom oppstår, hvordan symptomer på sykdom og ulike sykdommer utvikler seg og kan behandles. Farmakologi gir studenten innføring i legemidlers virkning og bivirkning. Noen utvalgte sykepleieferdigheter vil gjennomgås.

Hovedtemaer:

- Sykdommer og tilstander
- Utredning og behandling ved sykdom og tilstander
- Farmakologi
- Legemiddelhåndtering
- Utvalgte sykepleieferdigheter

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om kroppens prosesser ved skader, feilfunksjoner og/eller sykdom
- har kunnskap om forhold som kan bidra til utvikling av sykdom
- har bred kunnskap om ulike undersøkelsesmetoder og behandlingsalternativer
- har kunnskap om sykdomsforløp
- har kunnskap om farmakodynamikk- og kinetikk, legemiddelinteraksjoner og bivirkninger
- har kunnskap om legemiddelformer- og håndtering
- har kunnskap om utvalgte sykepleieferdigheter

Ferdigheter:

Studenten

- kan finne, vurdere og henvise til fagstoff om sykdomslære og farmakologi
- kan utføre utvalgte sykepleieferdigheter
- kan formidle kunnskap om sykdomslære og farmakologi

Generell kompetanse:

Studenten

- har innsikt i hvordan ulike sykdommer kan påvirke hverandre
- har innsikt i korrekt legemiddelhåndtering for å ivareta forsvarlig omsorg og pasientsikkerhet

Emnekode: BASPDEL1030

Antall studiepoeng: 13

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

1. studieår

Deltid: 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:
Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:
58 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
12 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
281 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
351 timer

Arbeids- og undervisningsformer

- Dialogbasert undervisning
- Forelesninger
- Ferdighetstrening/simulering
- IKT-støttet undervisning
- Seminar
- Gruppearbeid
- Selvtester på læringsplattform

Obligatoriske aktiviteter

- Nærværspått i ferdighetstrening/simulering

Ferdighetstrening/simulering: fravær kompenseres med ny ferdighetstrening på angitt dato eller arbeidskrav.

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell skriftlig skoleeksamen	5 timer	A-F

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt.

Legemiddelregning Medication calculations

Innhold

Legemiddelregning er en del av sykepleierens legemiddelhåndtering. De sentrale begrepene dose, mengde, styrke, infusjonshastighet og fortynning blir definert, og sammenhengen mellom dem blir forklart. Studentene skal få en grunnleggende forståelse av og øvelse i å løse ulike oppgaver i legemiddelregning.

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om legemiddelformer- og håndtering
- har kunnskap om sentrale begreper innenfor legemiddelregning
- har kunnskap om infusjonshastighet

Ferdigheter:

Studenten

- kan utføre korrekt legemiddelregning

Generell kompetanse:

Studenten

- har innsikt i betydningen av korrekt legemiddelregning

Arbeids- og undervisningsformer

- Dialogbasert undervisning
- IKT-støttet undervisning
- Seminar
- Gruppearbeid
- Selvtester

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Prøve i legemiddelregning	3 timer	Bestått/ ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Prøve i legemiddelregning arrangeres to ganger i hvert semester, og kalkulator blir utdelt som hjelpemiddel under prøven. Det er krav om 100% riktig besvarelse.

Grunnleggende sykepleie i klinisk praksis

Fundamentals in nursing – clinical practice

Innhold

Emnet fokuserer på ivaretagelse av grunnleggende behov med særlig fokus på den eldre pasienten. Studentene får trening i å kartlegge pasientens egne ressurser og legge til rette for at pasienten kan ivareta egenomsorg. Emnet utfordrer studenten til å se hele mennesket og å bidra til at pasienten opplever hverdager med mening. Dette er studieprogrammets første praksisperiode og studenten får viktige erfaringer og kompetanse som skal anvendes i studieprogrammets øvrige praksisstudier.

Hovedtemaer:

- Sykepleieprosessen i klinisk praksis
- Sykepleieferdigheter
- Hjerne- og lungeredning
- Kommunikasjon med eldre og deres pårørende
- Aldring og helseproblemer
- Yrkesetisk holdning og handling
- Tverrprofesjonelt samarbeid med den eldre pasienten i fokus

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om hvordan aldring og sykdom kan påvirke helse og behov for sykepleie hos den enkelte pasient
- har kjennskap til hvordan akutte og kroniske sykdommer og tilstander påvirker pasient og pårørende
- har begynnende kunnskap til å vurdere behov for sykepleie, med vekt på pasientens ressurser, og kan planlegge tiltak relatert til menneskets grunnleggende behov
- har begynnende kunnskap om kommunikasjon og samhandling i møte med pasienter og pårørende
- har kunnskap om hvordan helsetjenesten er organisert

Ferdigheter:

Studenten

- kan utøve personsentrert sykepleie til pasienter/beboere

Emnekode: BASPDEL1040

Antall studiepoeng: 12

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

2. studieår

Deltid 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Undervisningstermin: Vår

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 240 timer

Undervisningsomfang:

6 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

24 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

294 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

324 timer

Progresjonskrav: bestått praktisk

prøve i emne BASPDEL1010

- kan utøve faglig forsvarlig sykepleie
- kan observere risikofaktorer og anvende kunnskap om forebygging og helsefremming
- kan planlegge og utføre eget arbeid på en systematisk måte
- kan beherske basale smittevernsrutiner
- kan anvende kommunikasjonsferdigheter som er tilpasset ulike situasjoner
- kan dokumentere sykepleie i pasientjournal etter faglige, juridiske og etiske rammeverk
- kan utføre hjerte- og lungeredning

Generell kompetanse:

Studenten

- kan vise engasjement i omsorg for pasienter/beboere
- kan samhandle med pasienter/beboere, medstudenter og medarbeidere
- kan vise forståelse for og respektere pasienter/beboeres erfaringer, opplevelser og livshistorie som betydningsfulle for sykepleieutøvelsen
- kan identifisere etiske utfordringer i møte med pasienter/beboere og pårørende, reflektere over og diskutere disse med medarbeidere, medstudenter, veileder og lærer
- kan reflektere over perspektiver på makt i utøvelse av sykepleie, og ivareta pasienter/beboeres autonomi
- har kjennskap til sykepleierens funksjon og rolle i tverrprofesjonelt team
- kan vurdere eget kompetansenivå, søke veiledning og arbeide med personlig og faglig utvikling

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Seminar
- Ferdighetstrening/Simulering
- Praksisstudier
- Refleksjonsgrupper

Obligatoriske aktiviteter

- Praksisforberedende undervisning
- HLR-kurs
- Nærværspått i praksisstudier
- Deltagelse i refleksjonsgrupper
- Klinisk veiledning med lærerveileder
- Innlevering av skriftlige oppgaver

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisstudier	8 uker	Bestått/ikke bestått

Livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis

Values and relationships in professional practice

Emnet er VIDs profilemne for alle bachelorprogrammer. Det skal ses i sammenheng med profilemnet på masternivå, og bygger tematisk opp mot VIDs PhD-programmer i henholdsvis `Diakoni, verdier og profesjonell praksis`, og `Teologi og religion`.

Innhold

Emnet gir en innføring i hvordan livssyn og verdier spiller en rolle for den enkeltes utøvelse av profesjonell praksis. I dette emnet vil studentene kunne tilegne seg et begrepsapparat og redskaper til å arbeide med egen fagpersonlige utvikling. Målet er å bidra til økt bevissthet om verdier og til å utvikle seg som reflekterte og modige profesjonsutøvere. I dette emnet er fokuset særlig studentenes livssynskompetanse, verdibevissthet og på diakoni som et perspektiv på profesjonell praksis.

Hovedtemaer:

- Verdier og den verdibevisste profesjonsutøver
- Tro, livssyn og livssynskompetanse i møte med mennesker
- Diakonalt perspektiv på og diakoniens rolle i profesjonell praksis, herunder en presentasjon av VIDs tradisjoner og begrunnelser for profesjonell praksis
- Verdier, livssyn og profesjonell praksis forstått i et flerkulturelt perspektiv

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kjennskap til historien til institusjonene som nå utgjør VID, deres verdigrunnlag og begrunnelser for profesjonell praksis
- har kunnskap om diakoni som utgangspunkt for profesjonell praksis
- har kunnskap om livssynets betydning for eksistensiell meningsdannelse og kan identifisere dette i profesjonelle relasjoner

Emnekode: BASPDEL1050

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

2. studieår

Deltid 75% studiebelastning

Forkunnskapskrav: ingen

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

15 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

120 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

135 timer

Ferdigheter:

Studenten

- har en reflektert trygghet i møte med medmenneskers livssyn og verdier i profesjonsutøvelsen
- kan avdekke verdikonflikter og maktforhold i konkrete praktiske situasjoner

Generell kompetanse:

Studenten

- kan reflektere over egne verdier og livssyn og hvilken betydning disse har for egen profesjonsutøvelse
- kan reflektere over diakoni som veiviser for profesjonell praksis

Arbeids- og undervisningsformer

- Nettbaserte leksjoner
- Seminar/forelesninger
- Studentaktive metoder som fremmer selvrefleksjon og tverrfaglighet i samhandling med medstudenter

Obligatoriske aktiviteter

- Deltatt i refleksjonsseminar

Obligatorisk aktivitet må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell skriftlig hjemmeeksamen	2 dager	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Oppgavens omfang: 1500 ord (+/- 10%)

Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke

Nursing care for acute, critical and chronic illness

Innhold

Emnet fokuserer på akutt, kritisk og kronisk syke pasienter i alle aldre. Emnet gjør rede for hvordan sykdom, lidelse, helsesvikt og aldringsprosesser påvirker behovet for sykepleie. Ulike verktøy for observasjon og vurdering av pasientens helsetilstand introduseres. Studenten skal anvende kunnskaper om sykdommer, farmakologi og legemiddelhåndtering. Emnet gir studenten en forberedelse til praksisstudier til å utøve forsvarlig og begrunnet sykepleie til pasienter med akutt, kritisk og kronisk sykdom.

Hovedtemaer:

- Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke
- Undersøkellesmetoder og behandlingsalternativer
- Kommunikasjon med akutt, kritisk og kronisk syke pasienter og deres pårørende
- Dokumentasjon av sykepleie
- Legemiddelhåndtering og farmakologi i spesialisthelsetjenesten
- Ethiske problemstillinger knyttet til akutt, kritisk og kronisk syke
- Teknologi i helsetjenesten
- Aktuelt lovverk

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om hvordan ulike sykdomsprosesser påvirker pasientens behov for sykepleie
- har bred kunnskap om sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke pasienter
- har kunnskap om sykepleierens helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende, lindrende, undervisende og veiledende funksjon
- har kunnskap om barns normale utvikling og typiske sykdommer
- har kunnskap om barns særskilte behov ved sykdom og sykepleierens funksjons- og ansvarsområder knyttet til barn i ulike aldre
- har kjennskap til systematiske mestrings- og læringstilbud som del av et pasientforløp
- har kunnskap om relevante lover og regelverk

Emnekode: BASPDEL2010

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

2. studieår

Deltid: 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika/Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

78 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

16 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

311 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

405 timer

Progresjonskrav:

Bestått BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040, med unntak av prøve i legemiddelregning i emne BASPDEL1030.

- har kunnskap om menneskelige reaksjoner i sorg og krise
- har kjennskap til bruk av teknologi og informasjonssikkerhet i helsetjenesten
- har kunnskap om kvalitetsindikatorer og arbeid med pasientsikkerhet
- har kunnskap om flerkulturell kommunikasjon, og hvilken betydning livssyn og kulturbakgrunn har for sykdomsforståelse

Ferdigheter:

Studenten

- kan finne, vurdere og anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid i tråd med kunnskapsbasert praksis
- kan anvende ulike kommunikasjonsteknikker i møte med pasienter i alle aldre og pårørende
- kan reflektere over etiske problemstillinger
- kan iverksette livreddende tiltak til akutt og kritiske syke pasienter
- kan planlegge og gjennomføre forebyggende og helsefremmende tiltak
- kan identifisere risikofaktorer som kan true pasientsikkerhet og bruke kvalitetsindikatorer i kvalitetsarbeid

Generell kompetanse:

Studenten

- har innsikt i relevante problemstillinger knyttet til akutt, kritisk og kronisk syke pasienter
- viser evne til kritisk tenkning og kan argumentere faglig
- kan ta initiativ til dialog om implementering av ny kunnskap og nye arbeidsmetoder
- har et reflektert forhold til bruk av teknologi i helsetjenesten

Arbeids- og undervisningsformer

- Dialogbasert undervisning
- Forelesninger
- IKT-støttet undervisning
- Seminar
- Gruppearbeid
- Ferdighetstrening/Simulering

Obligatoriske aktiviteter

- Nærværspiktig ferdighetstrening/simulering
- Deltagelse i refleksjonsgrupper
- Innlevering av skriftlige oppgaver

Skriftlige oppgaver må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen.

Øvrige obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Ferdighetstrening/simulering: fravær kompenseres med ny ferdighetstrening på angitt dato eller arbeidskrav.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell skriftlig skoleeksamen	5 timer	A-F

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt.

Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke i klinisk praksis, del 1

Clinical nursing for patients with acute, critical and chronic illness, part 1

Innhold

Emnet gir studenten erfaring i sykepleie til den akutt, kritisk og kronisk syke pasienten der fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle/åndelige behov skal møtes. Studenten får erfaring i bruk av ulike verktøy for observasjon og vurdering av pasientens helsetilstand. Studenten får trening i å kommunisere og samhandle med pasienter og pårørende.

Møte med pasienten i spesialisthelsetjenesten krever anvendelse av kunnskaper fra alle tidligere gjennomgåtte fagområder.

Hovedtemaer:

- Pasientrettede sykepleiefunksjoner
- Klinisk kompetanse i undersøkelse og vurdering av pasienten
- Kommunikasjon og samhandling med pasient og pårørende
- Pre- og postoperativ sykepleie
- Aktuelle sykepleieprosedyrer
- Pasientsikkerhet
- Anvendelse av teknologi i pasientomsorg

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om hvordan ulike sykdomsprosesser påvirker pasientens behov for sykepleie
- har kunnskap om hvordan sykdom påvirker menneskets opplevelse av livskvalitet, håp og mestring
- har kunnskap om oppdatert og relevant forsknings betydning for utøvelse av sykepleie

Ferdigheter:

Studenten

- kan ivareta pasientens fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle/åndelige behov

Emnekode: BASPDEL2020

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

2. studieår

Deltid: 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 240 timer

Undervisningsomfang:

16 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

12 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

377 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

405 timer

Progresjonskrav:

Bestått BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040, med unntak av prøve i legemiddelregning i emne BASPDEL1030.

- kan anvende kunnskap om helse og sykdom for å systematisk observere, vurdere, beslutte, iverksette og dokumentere hensiktsmessige sykepleietiltak, samt evaluere effekten av disse og justere ved behov
- kan benytte ulike verktøy i observasjon og vurdering av pasientens tilstand
- kan utføre og vurdere relevante sykepleiefaglige prosedyrer
- kan anvende faglig kunnskap om forebygging av sykdom og helsefremming i utøvelsen av sykepleie
- kan administrere legemidler forskriftsmessig under veiledning
- kan anvende teknologi i utøvelsen av sykepleie

Generell kompetanse:

Studenten

- kan planlegge og gjennomføre sykepleie til den pre- og postoperative pasienten der det er aktuelt
- kan understøtte pasientens og pårørendes ressurser, mestringmuligheter og medvirkning
- kan reflektere over egen yrkesutøvelse og tar imot veiledning
- er bevisst egne holdninger, viser respekt for pasienter, pårørende og medarbeidere, uavhengig av kulturell- og sosial bakgrunn
- kan vurdere og diskutere handlingsalternativer ved ulike etiske problemstillinger

Arbeids- og undervisningsformer

- Praksisstudier
- Dialogbasert undervisning
- Ferdighetstrening/simulering
- IKT-støttet undervisning
- Refleksjonsgrupper

Obligatoriske aktiviteter

- 80% nærværspått i praksisforberedende undervisning
- Nærværspåttige praksisstudier
- Nærværspåttig ferdighetstrening/simulering
- Innlevering av skriftlige oppgaver
- Deltagelse i refleksjonsgrupper

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisstudier	8 uker	Bestått/ikke bestått

Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke i klinisk praksis del 2

Clinical nursing for patients with acute, critical and chronic illness part 2

Innhold

Emnet bygger på studentens kunnskaper og erfaring fra del 1, og videreutvikler studentens handlingskompetanse. Studenten får også erfaring med å administrere sykepleie til en gruppe pasienter, og å lede et mindre team av kolleger. Studenten skal arbeide med kvalitetssikring og pasientsikkerhet.

Møte med pasienten i spesialisthelsetjenesten krever anvendelse av kunnskaper fra alle tidligere gjennomgåtte fagområder.

Hovedtemaer:

- Sykepleiers ulike funksjoner i spesialisthelsetjenesten
- Videreutvikling av klinisk kompetanse i undersøkelse og vurdering av pasienten
- Pre- og postoperativ sykepleie
- Aktuelle sykepleieprosedyrer
- Pasient- og behandlingsforløp
- Pasientsikkerhet
- Tverrfaglig samhandling
- Administrasjon og ledelse av sykepleie
- Teknologi og digitalisering

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om hvordan ulike sykdomsprosesser påvirker pasientens behov for sykepleie
- har kunnskap om hvordan sykdom påvirker menneskets opplevelse av livskvalitet, håp og mestring
- har kunnskap om ny forsknings betydning for utøvelse av sykepleie
- har kunnskap om pasientsikkerhet i helsetjenesten

Emnekode: BASPDEL2030

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

3. studieår

Deltid 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 240 timer

Undervisningsomfang:

12 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

12 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

381 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

405 timer

Progresjonskrav:

Bestått BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040, BASPDEL1050 og BASPDEL2020.

Ferdigheter:

Studenten

- kan ivareta pasienters fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle/åndelige behov
- kan anvende faglig kunnskap om helse og sykdom for å systematisk observere, vurdere, beslutte, iverksette og dokumentere hensiktsmessige sykepleietiltak, samt evaluere effekten av disse og justere ved behov
- kan utføre og vurdere relevante sykepleiefaglige prosedyrer
- kan anvende faglig kunnskap om forebygging av sykdom og helsefremming i utøvelsen av sykepleie
- kan vurdere og iverksette tiltak knyttet til subakutte og akutte hendelser
- kan administrere legemidler forskriftsmessig under veiledning
- kan anvende relevant teknologi og digitale løsninger i den hensikt å understøtte pasienters og pårørendes ressurser, mestringsmuligheter og medvirkning
- kan kommunisere og samhandle med ulike faggrupper
- kan samhandle tverrfaglig og tverrprofesjonelt ved overføring av pasienter mellom virksomheter og nivåer
- kan identifisere og vurdere risikofaktorer knyttet til pasientsikkerhet på systemnivå
- kan planlegge og gjennomføre selvstendige vurderinger av sykepleiebehovet til mennesker med urfolks- og minoritetsbakgrunn

Generell kompetanse:

Studenten

- kan planlegge og gjennomføre sykepleie til pre- og postoperative pasienter der det er aktuelt
- kan understøtte pasienter og pårørendes ressurser, mestringsmuligheter og medvirkning
- kan administrere sykepleie til en gruppe pasienter, og delegere oppgaver til kollegaer
- kan reflektere over egen yrkesutøvelse og tar imot veiledning
- er bevisst egne holdninger, viser respekt for pasienter, pårørende og medarbeidere, uavhengig av kulturell- og sosial bakgrunn
- har innsikt i utvikling og bruk av teknologi og digitale løsninger i helsetjenesten på individ- og systemnivå
- kan vise forståelse for særlige sykepleiebehov til mennesker med urfolks- og minoritetsbakgrunn
- kan vurdere og begrunne handlingsalternativer ved ulike etiske problemstillinger

Arbeids- og undervisningsformer

- Praksisstudier
- Dialogbasert undervisning
- Ferdighetstrening/Simulering
- IKT-støttet undervisning
- Refleksjonsgrupper

Obligatoriske aktiviteter

- 80% nærværspått i praksisforberedende undervisning
- Nærværspåttige praksisstudier

- Nærværspliktig ferdighetstrening/simulering
- Innlevering av skriftlige oppgaver
- Deltagelse i refleksjonsgrupper

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisstudier	8 uker	Bestått/ikke bestått

Annet

Første praksisperiode gjennomføres i høstsemesteret, og andre praksisperiode gjennomføres i vårsemesteret. Det vil variere om studenten har praksisstudier i medisin eller kirurgi først.

Interkulturell kommunikasjon

Intercultural communication

Innhold

Emnet gir en oversikt over hva interkulturell kommunikasjon er og hvilke konsekvenser det får for utøvelsen av sykepleie. Studenten får kjennskap til begrep og perspektiv som er hensiktsmessige redskap for faglig analyse og refleksjon i utøvelse av sykepleie.

Hovedtemaer:

- Innføring i interkulturell kommunikasjon
- Utøvelse av sykepleie i en interkulturell kontekst
- Ulike perspektiver på kultur
- Verdier og holdninger i et flerkulturelt felt
- Kommunikasjon via tolk i helsetjenesten

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om begreper som beskriver ulike aspekter ved interkulturell kommunikasjon
- har kunnskap om ulike perspektiver på kultur
- har kunnskap om hvordan kultur kan virke inn på oppfatninger av sykdom og behandling

Ferdigheter:

Studenten

- kan kommunisere i en interkulturell kontekst
- kan kommunisere via bruk av profesjonell tolk
- kan anvende kulturbegrepet kritisk i faglig refleksjon

Generell kompetanse:

Studenten

- kan identifisere egne verdier og holdninger og reflektere over hvordan disse påvirker møter med mennesker med ulik etnisk bakgrunn
- har innsikt i hvordan pasienters språk, kultur og livssynsbakgrunn utfordrer helsetjenestens kvalitet og pasientsikkerhet

Emnekode: BASPDEL2101

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Semi-obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet:

3. studieår

Deltid 75% studiebelastning

Undervisningsspråk:

Norsk/Engelsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

20 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

2 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

113 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

135 timer

Progresjonskrav: Bestått

BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040 og BASPDEL1050.

Arbeids- og undervisningsformer

- IKT-støttet undervisning
- Dialogbasert undervisning
- Gruppearbeid

Obligatoriske aktiviteter

- Deltagelse i diskusjonsforum på læringsplattform

Obligatorisk aktivitet må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Skriftlig hjemmeeksamen i gruppe	2 dager	Bestått/ikke bestått

Annet

Valgemnet er nettbasert.

Medisinsk simulering og hjertelungeredning for helsepersonell

Medical simulation and cardio-pulmonary resuscitation for health professionals

Innhold

Emnet gir studenten en innføring i ulike felt der klinisk sykepleie utøves. Emnet utdanner studenten til instruktør i hjertelungeredning for helsepersonell (HHLR) og følger retningslinjer for godkjenning fra Norsk Resuscitasjonsråd (NRR). Videre får studenten innføring i rollen som operatør/markør i medisinsk simulering. Emnet gir også opplæring i førstehjelp basert på kurs fra Norsk grunnkurs førstehjelp (NGF).

Hovedtemaer:

- Simuleringsmetodikk
- Operatør/markørrollen i medisinsk simulering
- Sentrale kartleggings- og kommunikasjonsverktøy
- HHLR til voksne pasienter
- Førstehjelp
- Pasientsikkerhet

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om bruk av sentrale kartleggingsverktøy i observasjon, vurdering, og iverksette tiltak på bakgrunn av disse
- har kunnskap om kommunikasjon og samhandling i team ved hjelp av kommunikasjonsverktøy
- har kunnskap om simulering som læringsmetode og operatørfunksjonen

Ferdigheter:

Studenten

- kan gjennomføre livreddende førstehjelpstiltak til akutt kritisk syke pasienter
- kan utføre og undervise medstudenter i hjertelungeredning på voksne etter gjeldene retningslinjer fra NRR
- kan utarbeide realistiske pasientscenarier til medisinsk simulering
- kan inneha rollen som operatør under medisinsk simulering

Emnekode: BASPDEL2102

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Semi-obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

3. studieår

Deltid 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Helgeland/
Sandvika

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:
3 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
17 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
115 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
135 timer

Progresjonskrav: Bestått
BASPDEL1010, BASPDEL1020,
BASPDEL1030, BASPDEL1040 og
BASPDEL1050.

Generell kompetanse:

Studenten

- kan reflektere over simulering som læringsmetode for å omsette teori til praksisnære situasjoner
- kan reflektere over simulering som redskap for å øke pasientsikkerhet
- kan kritisk reflektere over etiske utfordringer knyttet til gjenoppliving

Arbeids- og undervisningsformer

- Dialogbasert undervisning
- IKT-støttet undervisning
- Gruppearbeid
- Veiledning i operatør/markørrollen
- Ferdighetstrening/simulering

Obligatoriske aktiviteter

- Gjennomført og bestått grunnkurs i HHLR: E-læringstest og praktisk kursdel
- Gjennomført og bestått instruktørkurs i HHLR
- Simulering av egenkonstruerte pasientscenarier
- 80% nærværspått i ferdighetstrening/simulering

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Mappevurdering	3 uker	Bestått/ikke bestått

Sykepleie til barn

Child health care

Innhold

Emnet gir studenten en innføring i sykepleie til barn i ulike aldre og deres respons på sykdom. Emnet omhandler sentrale områder som skiller barn fra voksne.

Emnet gir kompetanse i hjertelungeredning (HLR) og førstehjelp til barn i ulike aldre.

Hovedtemaer:

- Sykepleie til barn
- Det friske og det syke barnet
- Sykepleie og førstehjelp til akutt kritisk syke barn
- HLR til barn i ulike aldre

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om sykepleierens funksjons- og ansvarsområder knyttet til barn i ulike aldre
- har kunnskap om barns særskilte behov og kommunikasjon med barn
- har kunnskap om sentrale kartleggingsverktøy knyttet til barn
- har kunnskap om ulike tiltak ved akutt og kritisk sykdom hos barn

Ferdigheter:

Studenten

- kan ivareta sykepleierens spesielle funksjon og ansvarsområde knyttet til barn i ulike aldre
- kan reflektere over særtrekk ved barns grunnleggende behov og utvikling
- kan utføre grunnleggende HLR og førstehjelpstiltak hos barn i ulike aldre

Generell kompetanse:

Studenten

- kan analysere relevante problemstillinger innenfor sykepleie til barn med utgangspunkt i fag-, forsknings-, erfarings- og pasientkunnskap
- kan kommunisere om faglige problemstillinger og skille mellom sykepleie til barn og voksne

Emnekode: BASPDEL2103

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Semi-obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

3. studieår

Deltid 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

3 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

14 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

118 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

135 timer

Progresjonskrav: Bestått

BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040 og BASPDEL1050.

- har opparbeidet seg trygghet og kompetanse til å videreformidle kunnskap og ferdigheter om sykepleie og ulike tiltak ved sykdom hos barn

Arbeids- og undervisningsformer

- Dialogbasert undervisning
- Gruppearbeid
- Ferdighetstrening/simulering

Obligatoriske aktiviteter

- Nærværspiktig ferdighetstrening/simulering

Obligatorisk aktivitet må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Fremlegg	15 minutter	Bestått/ ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Fremlegget kan eksempelvis være casepresentasjon, digitale fremlegg, intervju/film eller podcast.

Distriktssykepleie

Rural nursing

Innhold

Distriktssykepleie er utøvelse av sykepleie i utkanter, bygder og tettsteder. Distriktssykepleiere utøver sykepleie hjemme hos pasienter, på sykestuer og i sykehjem. Siden enkelt pasienter bør avvides, kan værmessige forhold, reisevei og reisetid være en utfordring.

Emnet har tre hovedtemaer. Det første er å kunne ta ansvar og yte sykepleie ved akutte sykdomssituasjoner i distriktet (inkludert samhandling med spesialisthelsetjenesten og pre-hospitale tjenester). Det andre er hvordan velferdsteknologi kan benyttes for å gi innbyggere i distriktet en god helsetjeneste. Det siste området er relatert til utfordringer ved å være sykepleier i eget nærrområde. Emnet må ikke sees isolert, men vil bygge på kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse fra andre av studiets emner.

Hovedtemaer:

- Akutt sykepleie i distriktet
- Bruk av velferdsteknologi/telemedisin
- Sykepleierolle i eget nærrområde

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap i systematisk pasientundersøkelse av pasienter i distrikt
- har kunnskap om systemer for triagering og vurdering av hastegrad
- har kunnskap om organisering av den akuttmedisinske kjeden i distrikt
- har kunnskap om bruk av velferdsteknologi som verktøy for å tilby helsehjelp i distriktet
- har kunnskap om hvordan involvere brukere i arbeidet med velferdsteknologi.

Ferdigheter:

Studenten

- kan anvende systematisk pasientundersøkelse SKUV, ABCDE, NEWS2, ISBAR i vurdering og prioritering av pasientene i distrikt
- kan vurdere og håndtere henvendelser om øyeblikkelig hjelp i distrikt
- kan vurdere mulige løsninger som kan dekke enkeltbrukeres identifiserte behov

Emnekode: BASPDEL2105
Antall studiepoeng: 5
Tilbys som enkeltemne: Nei
Emnestatus: Valgemne
Studienivå: Lavere grad
Plassering i studieløpet
Heltid: Ikke fastsatt
Deltid: 3. studieår
Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Velg et element.Sandnessjøen
Undervisningstermin: Høst
Obligatorisk undervisning: Ja
Praksisstudier: Nei
Undervisningsomfang: 6 timer
Omfang annet lærerstyrt arbeid: 20 timer
Omfang studentstyrt arbeid: 109 timer
Totalt antall studentarbeidstimer: 135 timer
Progresjonskrav: Bestått BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040 og BASPDEL1050.

Generell kompetanse:

Studenten

- kan reflektere over utfordringer knyttet til rollen som sykepleier i eget nærmiljø
- reflektere over brukerperspektivet relatert til velferdsteknologi og akuttmedisinsk kjede i distriktet

Arbeids- og undervisningsform

- Simulering/ferdighetstrening
- Nettbasert undervisning
- Forelesninger

Obligatoriske aktiviteter

- Gjennomføre ferdighetstrening/simulering/SKUV.

Obligatorisk aktivitet må være gjennomført for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Fremlegg i gruppe	15 minutt	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Fremlegget kan eksempelvis være casepresentasjon, digitale fremlegg, intervju/film eller podcast (via Teams) knyttet til utøvelse av sykepleie i distriktet.

Sykepleie til hjemmeboende pasienter

Nursing in home care services

Innhold

Emnet er knyttet til praksisstudier og utvikling av handlingskompetanse i sykepleie til pasienter i hjemmet. Målgruppen er både pasienter med kort- og langvarig helsesvikt. Målet er å bidra til at pasienten gjenvinner helse, mestrer å leve med helseutfordringer eller får en verdig avslutning av livet. Emnet fokuserer også på ledelse, samhandling og samarbeid i helsetjenesten. Helsefremmende tilnærming vektlegges.

Hovedtemaer:

- Sykepleie til pasienter i hjemmet
- Pasient- og pårørendeperspektivet
- Sykepleiers lederansvar og oppgaver, inklusiv tverrprofesjonelt og tverrsektorielt samarbeid
- Helsefremming, forebygging, habilitering og rehabilitering
- Palliativ sykepleie
- Ethiske utfordringer i hjemmebaserte tjenester
- Verdibevisthet og livssyn
- Kultursensitivitet
- Teknologi og innovasjon

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om hvordan observere, vurdere, iverksette og evaluere faglig forsvarlig sykepleie til pasienter i hjemmet
- har kunnskap om hvordan helsefremmende, habiliterende og rehabiliterende tiltak anvendes for å bedre helsen til pasienter
- har kunnskap om sykepleie til pasienter i palliativ fase
- har bred kunnskap om sykepleiers rolle, funksjon og administrative oppgaver i hjemmebaserte tjenester
- har kunnskap om politiske og sentrale føringer, lovverk og ledelse som regulerer hjemmebaserte tjenester
- har kunnskap om kommunehelsetjenestens oppbygning og ansvarsområder
- har kunnskap om pasientsikkerhet og kvalitetsarbeid

Emnekode: BASPDEL3020

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkelttemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet: 3. studieår

Deltid: 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 240 timer

Undervisningsomfang: 12 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid: 12 timer

Omfang studentstyrt arbeid: 381 timer

Totalt antall studentarbeidstimer: 405 timer

Progresjonskrav: Bestått
BASPDEL1010, BASPDEL1020,
BASPDEL1030, BASPDEL1040,
BASPDEL1050, BASPDEL2010,
BASPDEL2020, og BASPDEL2030.

Ferdigheter:

Studenten

- kan utøve sykepleie på en faglig forsvarlig, anerkjennende og omsorgsfull måte basert på erfaring-, fag- og forskningskunnskap og et helhetlig menneskesyn
- kan utøve sykepleie til pasienter med komplekse og sammensatte brukertilstander og sykdomsbilder, inklusiv palliativ omsorg
- kan anvende relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse overfor pasienter og pårørende for å fremme mestring av helseutfordringer
- kan samarbeide tverrprofesjonelt og tverrsektorielt med relevante parter til det beste for pasienter og pårørende
- kan planlegge og gjennomføre målrettede samarbeidsprosesser med pasienter, pårørende og andre tjenesteutøvere, og kan forebygge og løse konflikter
- kan utføre forsvarlig legemiddelhåndtering
- kan anvende kunnskap om aktuell teknologi og digitale løsninger i hjemmetjenesten

Generell kompetanse:

Studenten

- har forståelse for pasienters og pårørendes eksistensielle behov i forbindelse med sykdom og lidelse, og kan gjenkjenne deres opplevelse av livskvalitet, håp, velvære og mestring
- har innsikt i hvordan eget og andres verdigrunnlag og livssyn kan ha betydning i utøvelse av sykepleie
- kan anvende kunnskap om kulturkompetanse og -forståelse, og reflektere over egne verdier og holdninger i møte med mennesker med annen kulturell-, religiøs- og etnisk bakgrunn
- har innsikt i hvordan samfunns-, sosiale- og kulturelle forhold påvirker pasientens helse og situasjon
- har kjennskap til nytenkning og hvordan legge til rette for innovasjon som kan bidra til utvikling av gode helsetjenester og sykepleiepraksis
- kan identifisere og kritisk vurdere utfordringer ved bruk av digitale og teknologiske løsninger i helsetjenesten
- kan reflektere selvstendig og kritisk over utøvelse av sykepleien for å bidra til faglig forsvarlig sykepleie
- kan identifisere og reflektere over etiske problemstillinger knyttet til sykepleie i hjemmebaserte tjenester

Arbeids- og undervisningsformer

- Praksisstudier
- Dialogbasert undervisning
- Forelesninger
- IKT-støttet undervisning
- Seminar
- Refleksjonsgrupper
- Simulering

Obligatoriske aktiviteter

- Nærværsplikt i praksisstudier
- Innlevering av skriftlige oppgaver
- Deltagelse i nærværspliktig undervisning og refleksjonsgrupper

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisstudier	8 uker	Bestått/ikke bestått

Folkehelse i et lokalt og globalt perspektiv

Public Health

Innhold

Emnet gir utvidet forståelse av helse og forebygging av sykdom, skade og lidelse med fokus på befolkningsnivå, men også særlig sårbare grupper i samfunnet. Hensikten med emnet er å utvikle kompetanse i forebyggende og helsefremmende arbeid i et lokalt, nasjonalt, internasjonalt og globalt perspektiv. Et særlig fokus vil være helsefremmende arbeid for gravide/fødende, barn og unge.

Hovedtemaer:

- Folkehelse og folkehelsearbeid i et lokalt, nasjonalt og globalt perspektiv
- Hersedeterminanter og sosial ulikhet i helse
- Infeksjonsforebygging, herunder vaksinasjon
- Mor-barn-helse
- Seksuell orientering og kjønnsidentitet/uttrykk
- Arbeid i tverrfaglig team
- Menneskerettigheter og etikk knyttet til folkehelsearbeid
- Migrasjonshelse
- Ulike aktører og strategier i folkehelsearbeid

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om sykepleiers funksjon i forebyggende og helsefremmende arbeid
- har kunnskap om sentrale utviklingstrekk i folkehelsearbeidet, strategier, politiske føringer og arbeidsmåter nasjonalt og globalt
- har innsikt i nasjonale og globale helseutfordringer, samt endringer i sykdomspanorama og sosiale hersedeterminanter
- har grunnleggende kunnskap om samenes status som urfolk og om dere helse- og sosiale rettigheter
- har kunnskap om helsefremmende og forebyggende sykepleie knyttet til svangerskapsomsorg, barseltid, barn og unge

Emnekode: BASPDEL2040

Antall studiepoeng: 10

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

3. studieår

Deltid: 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk/Engelsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika/Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 150 timer

Undervisningsomfang:

16 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

24 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

230 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

270 timer

Progresjonskrav:

Bestått BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040, BASPDEL1050 med unntak av prøve i legemiddelregning i BASPDEL1030.

- har kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering, og bidrar til å sikre likeverdige tjenester for alle grupper i samfunnet
- har kjennskap til FN's bærekraftsmål og globale strategier for en bærekraftig utvikling

Ferdigheter:

Studenten

- kan arbeide erfarings-, fag- og forskningsbasert for å belyse en problemstilling knyttet til helsefremmende utfordringer og presentere arbeidet
- kan anvende en helsefremmende tilnærming i veiledning og undervisning av mennesker som er i lærings-, mestrings- eller endringsprosesser
- kan anvende kunnskap om helsefremmende og forebyggende sykepleie knyttet til svangerskapsomsorg, barseltid, barn og unge

Generell kompetanse:

Studenten

- kan søke relevant kunnskap om problemstillinger i folkehelsearbeid og formidle disse
- kan knytte relevante teoretiske perspektiver til helsefremming og folkehelsearbeid
- kjenner til sykepleieutøvelse i et globalt perspektiv og har innsikt i etiske dilemma knyttet til sykepleieutøvelsen

Arbeids- og undervisningsformer

- Hospiteringspraksis
- Dialogbasert undervisning
- Forelesninger
- IKT-støttet undervisning
- Seminar
- Gruppearbeid

Obligatoriske aktiviteter

- 80 % nærværspiktig hospiteringspraksis
- Nærværspikt ved undervisning
- Presentasjon av prosjekt

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell skriftlig hjemmeeksamen	6 uker	A-F

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Hjemmeeksamen tar utgangspunkt i en valgt problemstilling som presenterer et folkehelseiltak.

Annet

Emnet har en 5 ukers praksis med relevans for folkehelsearbeid.

Sykepleiefaglig ledelse og innovasjon i et samfunn i endring

Clinical nursing, leadership and innovation in a changing society

Innhold

Emnet setter søkelys på sykepleie til mennesker med komplekse og sammensatte lidelser og sykdomsbilder. Emnet skal gi studentene kunnskap om brukermedvirkning, faglig ledelse, pasientforløp, pasientsikkerhet, innovasjon og kontinuerlig forbedringsarbeid, samt tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid.

Hovedtemaer:

- Pasient- og brukermedvirkning
- Sykepleie til mennesker med komplekse og sammensatte lidelser og sykdomsbilder
- Kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet
- Faglig ledelse, pasientforløp og samhandling
- Innovasjon i helse- og omsorgstjenestene

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om brukermedvirkning på individ-, tjeneste- og systemnivå
- har kunnskap om prinsipper for organisasjon og ledelse i sykepleiefaglige tjenester
- kjenner til verktøy og metoder for innovasjonsprosesser og kontinuerlig kvalitetsforbedringsarbeid
- har kunnskap om muligheter og utfordringer knyttet til pasientforløp
- kjenner til gjeldende retningslinjer for pasientsikkerhetsarbeid

Ferdigheter:

Studenten

- kan involvere brukere i utvikling av tjenester og kvalitetsforbedringsarbeid
- kan utøve faglig ledelse i en avgrenset kontekst
- er kritisk reflekterende til eksisterende rutiner og metoder, og kan delta i planlegging, gjennomføring og evaluering av kvalitetsforbedringsarbeid og innovasjonstiltak
- kan gjennomføre tiltak som sikrer trygg overføring av pasienter mellom ulike enheter og nivåer i helsetjenesten

Emnekode: BASP3010

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

4. studieår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 180 timer

Undervisningsomfang:
24 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
36 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
345 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
405 timer

Progresjonskrav:

Bestått BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040, BASPDEL1050, BASPDEL2010, BASPDEL2020, BASPDEL2030 og BASPDEL2040.

- kan identifisere og vurdere risikofaktorer knyttet til pasientsikkerhet, samt dokumentere og systematisk følge opp dette

Generell kompetanse:

Studenten

- kan gjennomføre systematisk kvalitetsforbedringsarbeid i samarbeid med aktuelle brukergrupper
- kjenner til kvalitetsutfordringer på system- og/eller oppgavenivå som krever innovasjon og forbedringsarbeid
- kan organisere sykepleie til pasienter med komplekse og sammensatte lidelser og sykdomsbilder på tvers av tjenestenivå
- kan planlegge og gjennomføre målrettede tiltak for å redusere uønskede hendelser og uønsket variasjon i helsetjenesten
- kan reflektere over egne holdninger og handlinger i møte med ulike brukere av helsetjenesten
- kjenner til lokalt, frivillig og diakonalt helsefremmende arbeid som samarbeidsaktør i dagens helsetjeneste

Arbeids- og undervisningsformer

- Praksisstudier
- Gruppearbeid
- Forelesninger og seminarer
- Digitale læringsaktiviteter
- Prosjektarbeid

Obligatoriske aktiviteter

- Nærværspiktige praksisstudier
- Deltagelse i nærværspiktig undervisning og gruppearbeid/seminar
- Innlevering av skriftlige oppgaver
- Gruppebasert presentasjon siste del av praksis

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisstudier	6 uker	Bestått/ikke bestått

Sykepleie i samhandling med mennesker med psykisk lidelse og/eller rusavhengighet

Nursing care in interaction with persons with mental illness and/or substance addiction

Innhold

Emnet er knyttet til praksisstudier og utvikling av sykepleiefaglig handlingskompetanse rettet mot pasienter i psykisk helsevern og rusomsorg. Emnet har fokus på symptomforståelse, funksjon, mestring og ressurser, behandlingsformer og terapeutiske tilnærminger, samt holdninger og handlinger. Gjennom helhetlig forståelse av mennesket skal sykepleieren samarbeide tverrfaglig for å fremme pasientens/brukerens evne til mestring og selvstendighet, og bidra til bedring av pasientens/brukerens livssituasjon. I emnet vektlegges erfarings-, fag- og forskningskunnskap og et helhetlig menneskesyn.

Hovedtemaer:

- Psykiske lidelser og rusavhengighet
- Forståelsesmodeller, teoretiske- og etiske perspektiver på psykiske lidelser
- Recovery, mestring- og ressursfokus
- Behandlingsmetoder og terapeutiske tilnæringsmåter
- Kommunikasjon- og relasjonskompetanse
- Selvmordsforebygging
- Bruker- og pårørendemedvirkning, og nettverksarbeid
- Tverrprofesjonelt samarbeid
- Lovverk knyttet til psykisk helsevern

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om ulike psykiske lidelser og rusavhengighet
- har bred kunnskap om ulike terapeutiske tilnærminger og behandlingsformer
- har kunnskap om ulike forståelsesmodeller, teoretiske- og etiske perspektiver innen psykisk helse og rus
- har kunnskap om barns utvikling og betydningen av omsorgspersoner
- har kunnskap om sosiale og helsemessige problemer knyttet til psykiske lidelser og rus

Emnekode: BASPDEL3030

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

4. studieår

Deltid 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 240 timer

Undervisningsomfang:
21 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
49 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
335 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
405 timer

Progresjonskrav:

Bestått BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040, BASPDEL1050, BASPDEL2010, BASPDEL2020 og, BASPDEL2030.

- har kunnskap om organisering av og innhold i psykisk helsearbeid
- har kunnskap om lovverk og regulering av tvang
- har kunnskap om legemidler og medisinfrie tilbud til mennesker som har psykisk lidelse og/eller rusavhengighet

Ferdigheter:

Studenten

- kan gjennomføre terapeutisk relasjonsarbeid i møte med mennesker som har en alvorlig psykisk lidelse og / eller rusavhengighet
- kan anvende recovery og ressurskartlegging for å bidra til en meningsfull hverdag for mennesker med psykisk lidelse og / eller rusavhengighet
- kan samarbeide med spesialisthelsetjenesten og andre instanser ved mistanke om omsorgssvikt eller skader hos barn og unge
- kan identifisere og reflektere over etiske dilemmaer i relasjon til behandling av mennesker med psykiske lidelser og / eller rusavhengighet
- kan arbeide tverrfaglig, tverrprofesjonelt, og tverrsektorielt for å styrke pasientens/brukers helsetilbud
- kan reflektere over egen og andres utøvelse av sykepleie og begrunne sine valg faglig
- kan observere og vurdere situasjoner som kan utvikle seg truende for pasient/bruker, medpasienter, pårørende og ansatte, og iverksetter tiltak for å forebygge slike hendelser

Generell kompetanse:

Studenten

- har innsikt i sykepleierollen i møte med mennesker med sammensatte psykiske helseproblemer og lidelser, og med ulike samfunns- og kulturbakgrunn
- er bevisst på pasientens/brukerens eksistensielle/åndelige behov, har en terapeutisk tilnærming og jobber ut fra et helhetlig perspektiv
- har innsikt i barns opplevelser som pårørende til psykisk syke og bidrar til ivaretagelse av og informasjon til barn, samt veiledning til og samarbeid med omsorgspersoner
- kan kritisk reflektere over egne holdninger og verdier i møte med pasient/bruker med psykiske lidelser og/eller rusavhengighet og dennes pårørende
- har innsikt i og reflekterer over diakonale utfordringer i møte med mennesker i sårbare situasjoner lokalt og globalt

Arbeids- og undervisningsformer

- Praksisstudier
- Dialogbasert undervisning
- Forelesninger
- Refleksjonsgrupper
- IKT-støttet undervisning
- Seminar
- Ferdighetstrening/Simulering

Obligatoriske aktiviteter

- Nærværspålitlige praksisstudier

- Nærværspliktig ferdighetstrening/simulering
- Innlevering av skriftlige gruppeoppgaver
- Deltagelse på seminar

Ferdighetstrening/simulering: fravær kompenseres med ny ferdighetstrening på angitt dato eller arbeidskrav.

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisstudier	8 uker	Bestått/ikke bestått

Sykepleiefaglig fordypning: Bacheloroppgave

Bachelor thesis

Innhold

Emnet gir fordypning i en selvvalgt sykepleiefaglig problemstilling og utvikler evnen til skriftlig akademisk formidling av sykepleiefaglig kunnskap. Det gir studenten kunnskap om vitenskapsteori og forskningsmetoder. Studenten bruker kunnskap og kompetanse ervervet gjennom hele studiet. Problemstillingen skal utforskes, analyseres og drøftes.

Hovedtemaer:

- Fordypning i sykepleiefaglig tema
- Vitenskapsteori
- Forskningsmetoder
- Forskningsetikk

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om vitenskapsteori og forskningsmetoder
- har kunnskap i å arbeide kunnskapsbasert i sykepleietjenesten
- har kunnskap om forskningsetikk

Ferdigheter:

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid i sykepleiefaglige problemstillinger
- kan anvende relevante begreper og teorier som grunnlag for et fagutviklingsprosjekt
- kan søke, velge ut og kritisk vurdere vitenskapelige artikler, og anvende disse i eget arbeid
- kan arbeide selvstendig i en veiledet skriveprosess
- kan anvende sentrale forskningsetiske prinsipper i arbeidet med en sykepleiefaglig problemstilling

Generell kompetanse:

Studenten

Emnekode: BASPDEL3040

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

4. studieår

Deltid: 75% studiebelastning

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted:

Helgeland/Sandvika

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Nei

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

30 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

30 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

345 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

405 timer

Progresjonskrav:

Bestått BASPDEL1010, BASPDEL1020, BASPDEL1030, BASPDEL1040, BASPDEL1050, BASPDEL2010, BASPDEL2020, BASPDEL2030, BASPDEL2040, og BASPDEL3010 eller BASPDEL3020.

- kan integrere og bruke kunnskap fra sykepleiens ulike kunnskapsområder
- kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre innenfor fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av praksis
- kan vise helhetlig og selvstendig vurdering av sykepleie i en faglig sammenheng

Arbeids- og undervisningsformer

- Dialogbasert undervisning
- IKT-støttet undervisning
- Seminar
- Individuell veiledning

Obligatoriske aktiviteter

- Nærværspiktig seminar
- Veiledning i henhold til Felles retningslinjer for bacheloroppgaven ved VID vitenskapelige høyskole

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for å få emnet bestått.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Bacheloroppgave – individuell eller i gruppe	8 uker	A-F

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Etiske og juridiske forhold: Etterrettelighet og korrekt sitering og referering samt ivaretagelse av personvern, er vesentlig i vurderingen av bacheloroppgaven.